

Interview Mascha de Haan

In gesprek met Mascha de Haan, algemeen coördinator van het Jacobshospice, over het werk in het hospice en hun deelname aan het Netwerk Palliatieve Zorg Haaglanden.

Mascha werkt sinds juni 2020 als algemeen coördinator bij het Jacobshospice. Zij heeft de dagelijkse leiding en is samen met twee andere coördinatoren verantwoordelijk voor de opname en psychosociale begeleiding van de gastbewoners en de familie en het werven, scholen en begeleiden van de vrijwilligers. Als algemeen coördinator is zij daarnaast de gesprekspartner voor het bestuur van het hospice.

Kun je omschrijven wat jullie als Jacobshospice doen?

Het Jacobshospice is een bijna-thuis-huis in Den Haag en biedt ruimte aan zes gastbewoners die zich in de laatste fase van het leven bevinden. "Onze rol is het faciliteren en ondersteunen van onze gastbewoners en de naasten. We proberen de zorgen die zij hebben zoveel mogelijk weg te nemen en hen de rol terug te geven als partner, kind of kleinkind. Als men de drempel over gaat van het hospice, komen ze in een hele andere wereld terecht. Het is een plek om te leven in het nu en te genieten van kleine (dagelijkse) dingen, waarbij het regelen en gejaag wegvalt. Ik zeg 'kleine dingen', omdat de gastbewoners in de laatste levensfase vaak niet zulke grote wensen meer hebben. Het coconnetje waarin zij zitten wordt steeds kleiner. Het is belangrijk dat wij ons in hun situatie verplaatsen en daar zoveel mogelijk op aansluiten. Soms kunnen kleine dingen, zoals het oude huis nog eens bezoeken of een pannenkoek eten met naasten, al van zeer grote waarde zijn."

Na een grote renovatie (eind 2019) beschikt het hospice over zes lichte gastenkamers, een gemeenschappelijke woon/eetkamer en een gezellige stadstuin. De zorg in het hospice wordt gegeven door de huisarts, de hospice-arts, het verpleegkundig team en een grote groep vrijwilligers. "We hebben momenteel zo'n 100 vrijwilligers, die zorg bieden aan het bed, de tuin onderhouden, de maaltijden verzorgen en de gastbewoners en naasten verwelkomen. Er zijn de laatste jaren veel wisselingen geweest van bestuursleden en coördinatoren. Nu alles weer wat rustiger wordt en we de verbouwing achter de rug hebben, merken we dat zelfs oudgedienden zich weer aanmelden om opnieuw als vrijwilliger aan de slag te gaan. We hebben inmiddels onze wervingsposters van het raam moeten halen, omdat het animo te groot werd."

Wat motiveert jou om je iedere dag als algemeen coördinator in te zetten voor het hospice?

“Het geeft mij veel voldoening als ik ervoor kan zorgen dat alles op de achtergrond goed werkt, waardoor gastbewoners en naasten zich ontzorgd voelen en vrijwilligers het gevoel hebben dat zij op de juiste manier ondersteund worden in hun werk. Dat laatste doen we onder andere door 1x per maand een bijeenkomst te organiseren om kennis over te dragen. We vragen daar wel eens een externe spreker voor.”

“Ik ga iedere dag met plezier naar mijn werk ook al maken mensen in het hospice verdrietige tijden mee. Ook in verdriet kun je voelen dat je er samen bent. Soms voer je mooie gesprekken en soms ben je samen stil.”

Wat omschrijft jou als algemeen coördinator het beste?

“Ik zou mijzelf als nieuwsgierig, oprecht en empathisch omschrijven. Ik hou heel erg van eerlijkheid en eenvoud. Met elkaar eenduidige regels maken, welke uitlegbaar en zo simpel mogelijk zijn. Eerlijk gezegd hou ik helemaal niet zo van regels. De enige regel die voor mij telt, is de regel dat hetgeen wat wij doen op dat moment toegevoegde waarde heeft voor onze gastbewoner(s). Tuurlijk moet je wat basisregels hebben, maar we moeten de vrijheid voelen om ook iets gekks te doen. Iets dat past bij dat moment en waar de gastbewoners en naasten behoeften aan hebben. Zo gingen we laatst kroketten eten, omdat het buiten aan het waaien was. Ik vind dat in de basis alles moet kunnen in het hospice.”

Het Jacobshospice is lid van het Netwerk Palliatieve Zorg Haaglanden. Waarom zijn jullie lid van dit netwerk?

“Wij vinden het heel belangrijk dat organisaties kennis met elkaar uitwisselen. Daarnaast geeft de samenwerking binnen het netwerk het gevoel dat je externe collega's hebt. Als hospice lijken wij in het staartje te zitten van de palliatieve zorg. Ik denk echter dat wij bij kunnen dragen in een eerder fase. We hebben daarvoor het netwerk nodig om met elkaar in gesprek te zijn over hoe we dat kunnen organiseren. Vanuit het hospice zijn we bereid om meer naar buiten te treden met onze kennis en praktijkervaring. Zo hebben we in ons meerjarenplan opgenomen dat we onder andere gastlessen willen verzorgen bij opleidingen en op termijn willen kijken of we ruimte kunnen bieden aan stagiaires.”

“Het is van groot belang dat de leden van het netwerk komen halen en brengen. Alle leden hebben daarin een verantwoordelijkheid om actief te participeren. Tuurlijk kunnen interne omstandigheden, zoals vele personeelwisselingen, ervoor zorgen dat je tijdelijk minder actief bent. Zodra het kan, moet je als lid echter je rol herpakken. Gebeurt dat niet, dan is het van belang om daar ook eerlijk het gesprek met elkaar over te voeren. Je kunt alleen goed samenwerken als alle leden actief participeren in het netwerk.”

Wat vinden jullie belangrijk als het gaat over 'goede samenwerking'?

“We vinden het van groot belang dat de overdracht van gastbewoners soepel verloopt. Binnen het netwerk moeten we elkaar dan ook durven bevragen als daar behoefte aan is. Het netwerk kan deze goede samenwerking stimuleren, maar moet niet te log worden. Uiteindelijk kun je buiten het netwerk elkaar ook opzoeken, maar de samenkomst en het maken van afspraken kan ondersteunend werken.”

Mag ik je tot slot vragen wat de belangrijkste boodschap is die je wilt meegeven aan de lezers van dit interview?

“Ik wil iedereen meegeven dat ‘waardig sterven’ van enorm groot belang is. Ik bedoel daarmee te zeggen dat palliatieve patiënten en hun naasten zelf keuzes moeten kunnen maken over de zorg en de plaats van overlijden. De eigen regie moet daarbij voorop staan. Wij, de zorg, moet daar altijd ondergeschikt aan zijn.”